

літературний анекдот, сатира-іносказання, трагіфарс, іронія, есе, театральна і літературна пародія – приклади цих жанрів наведені в творчості великих англійських письменників. До числа видатних драматургів елизаветинської епохи належить Бенджамін Джонсон, творець жанру побутової комедії. Ключем до розуміння побутової комедії Джонсона є його відома теорія «гуморів», викладена у пролозі до його п'єси «Every Man in his Humour». За Джонсоном, «коли чудернацька властивість, химерність настільки оволодіває людиною, що одразу спричиняє усі його думки та почуття, – тоді буде вірним нам назвати це – humour». Саме слово «humour» в той час зблизилося з теорією темпераменту, таким чином під «гумором» розуміється один з чотирьох типів з'єднання тілесних соків, які відповідають одному з чотирьох темпераментів. «Гумор» у Джонсона – це домінуюча риса характеру, що визначає манеру поведінки. Доведена до крайнощів, ця риса робить цей характер комічним. Драматургічна практика Джонсона є практичною реалізацією його теорії «гуморів». Кожна з його комедій присвячена відповідному «гумору»: «Алхімік» – лицемірству та марнотратності, «Вольпоне» – користолюбству та шахрайству. Тут усюди викривається біологічно вроджений егоїзм, лише тваринна жага до наживи. Не випадково, діючі персонажі в «Вольпоне» виступають під іменами тварин – Лис, Ворон, Муха та ін. Теорія «гуморів» Джонсона значно вплинула на англійську літературу та драматургію, до неї постійно звертається багато видатних англійських письменників та драматургів.

ІДІОСТИЛЬ АВТОРА, ВСТАВНІ РЕЧЕННЯ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ АВТОРСЬКОЇ ІДЕЇ НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ ХАВ'ЄРА МАРІАСА

«ТАКЕ БЛІДЕ СОНЦЕ»

Пашкова А. В. (Харків)

Основною метою художнього перекладу можна вважати збереження ідіостилю. Поняття ідіостилю пов'язується, насамперед, з певним вибором автора, відбором мовних засобів (вступних пропозицій) і способами їх комбінування,

взаємодії. Присутність автора у висловленні виявляється завдяки спеціальним лексико-граматичним показникам й засобам вираження авторства, за допомогою яких письменник висловлює свою точку зору. Центральною частиною, ядром системи засобів вираження авторства визнаються ввідні компоненти, вставні конструкції, які вносять в основну пропозицію додаткові відомості, побіжні зауваження, уточнення, пояснення, поправки.

Роман Хав'єра Маріаса «Таке бліде серце» цілком пронизаний вставними реченнями, які наділені різноманітними функціями:

- уточнення, напр.: «Дізнався про те, як одна з сестер (на той час вона була вже дорослою) ...»;

- побіжні зауваження, напр.: «Всупереч власним звичкам і загальноприйнятим правилам, вона не закрилася у ванній, і батько подумав (між іншим, майже неусвідомлено ця думка промайнула у нього в той момент, коли він нарешті проковтнув шматок м'яса, який заважав йому) ...»;

- пояснення, напр.: «... він повернувся на кухню, знову насвистуючи (але тепер уже для того, щоб заглушити страх і забути неприємне враження) ...»;

- роздуми автора, напр.: «Вона помовчала, потім, повагавшись (але хіба можна втриматися?), додала ...»;

- невластиві мови, напр.: «Кожен раз, коли ми переривали зйомку, щоб обміркувати чергову позу або змінити ракурс (зраджував я, думала вона), я дивився куди завгодно ...»;

- роздуми героя, напр.: «Вона вийшла з ванної, але через декілька хвилин повернулася, вже в іншому вбранні, трохи провокаційному, якщо так можна сказати (думаю, можна, тому що такі наряди саме провокують у всіх мовах, які я знаю, таке слово існує, а всі мови відразу не можуть помилятися.)»

Отже, підсумовуючи, зауважимо, що функціонування ввідних компонентів зумовлюється особливостями художнього стилю. Вони виявляють ставлення автора до описаного, загострюють увагу читача на тих чи інших особливостях, допомагають логізувати думку.